

Kaamera- operaator

ISCO: 3521 Kaameraoperaator: film

EQF TASE: 6

Sünonüüm: kaameramees/naine

ENG: camera operator | **LV:** kameras operators | **LT:** kameros operatorius

Osakond: Kaameraosakond

Kaameraoperaator on isik, kes juhib kaamerat, hoides režissööri ja operaator-lavastaja poolt etteantud pildi kompositsiooni ja rakurssi. Seejuures püüab ta ennetavalt vältida kõike, mis võib kaadri ära rikkuda. Tüüpilised probleemid on mikrofoni sattumine kaadrisse, peegelduv valgus, kaadrisse jääv võtteseade, võttemeeskonna või -tehnikate peegeldus akendes või peeglites, kaotatud fookus jms. Mõnikord on kaameraoperaator see, kes otsustab kaamera paigutuse ja valib võtte jaoks sobiva objektiivi.

Kaameraoperaator peab olema loominguline, tal peab olema täpne silm, suurepärase kompositsioonitunnetus ja kõrgetasemel oskus komponeerida professionaalseid ja kunstilisi kaadreid. Ta tunneb võtmetehnikat ja oskab valida sellest parima soovitud loo jutustamiseks või efekti saavutamiseks. Kaameraoperaator osaleb tehnika nimekirja koostamisel ja tehnika kontrollis.

Kaameraoperaator teeb tihedat koostööd operaator-lavastajaga, komponeerides vastavalt režissööri juhistele iga kaadri ja hoiab võtte ajal tegevuse kaadrijoone piires. Ta juhib kaamerassistente.

Proovi ja päris võtteperioodi jooksul teeb kaameraoperaator kõige tihedamat koostööd operaatori 1. assistendiga. Kui filmimine eeldab kaamera keerulisemat liikumist, näiteks zoom-objektiivi liigutusi ja palju fookuse muutmist, harjutab kaameraoperaator neid käike enne filmimist operaatori 1. assistendiga. Et määrata kindlaks poomimikrofoni paigutus võttel, teeb ta koostööd heliosakonna ja poomioperaatoriga.

Kaameraoperaator töötab kas studios või võttekohas. Väiksemate projektide puhul kaameraoperaatorit ei olegi ning kaamerat juhib operaator-lavastaja.

Vastutus tase	Kõrgtase , vähemalt 3 aasta erialast praktilist töökogemust
Osakonna struktuur	Operaator-lavastaja Kaameraoperaator , steadicami operaator Operaatori 1. assistent/fookusekeeraja Operaatori 2. assistent/klapilööja Operaatori 3. assistent/playback Kaameraosakonna assistendid
Pädevused	<ul style="list-style-type: none"> • Teadmised filmiosakondade töö spetsiifikast – põhjalikud teadmised kaameraosakonna tööst. • Teadmised visuaalsest kompositsioonist – teadmised kadreeringust, valgustusest, värviteooriast ja muudest kaadrit mõjutada võivatest elementidest, oskus komponeerida oskuslikke ja kunstilisi kaadreid, teadmised visuaalsetest ja filmi esteetilistest meetoditest. • Teadmised kaameratehnoloogiast – optikast, filtritest, kaameraseadistustest ning kõigist levinud kaamerasüsteemidest, nende rakendusvõimalustest ja ühilduvusest, sh kogu lisatehnikast (filmi- või digitaalseadmed). • Oskus kasutada digitaal- ja kaameratehnikat, nagu mobiilsed kinnitused ja kraanad. • Põhjalikud teadmised filmivalgustusest ja säritusteooriast. • Teadmised dramaturgiast ja koostöö näitlejatega. • Teadmised filmivarude ja/või elektroonilise salvestuse, salvestusvormingute ja -süsteemide ning signaalitöötluse tehnoloogiast. • Kaameraosakonna tehnika ohutu kasutamise tagamine.
Isikuomadused	<ul style="list-style-type: none"> • Suhtlusoskus – aktiivne kuulamine, filmimisega seotud ülesannete mõistmine, ülesannete delegerimine, diplomaatia säilitamine meeskonna ja talentidega töötamisel. Suhtlemine kaamerameeskonnaga võtteplatsi vajaduste osas. • Juhioskused – vastutustunne, ülesannete delegerimis-, koordineerimis- ja meeskonna motiveerimisoskus.

	<ul style="list-style-type: none"> • Meeskonnatöö oskus – režissööri ja operaator-lavastaja suuniste järgimine, kaameraosakonna töö korraldamine ja koostöö teiste osakondadega. • Probleemide lahendamise oskus – prioriteetide seadmine ning lahenduste leidmine kiires ja ettearvamatus keskkonnas. • Kõrge pingetaluvus – positiivne suhtumine ja selge mõtlemine isegi pingelistes olukordades. • Paindlikkus ja loovus – võime kohaneda ilmastikuoludest ja muudest ettenägematutest asjaoludest tingitud muutustega filmimise planeerimisel, kadreerimisel, võttekohas jne. Oskus improviseerida ning leida loomingulisi ja tehnilisi lahendusi. • Füüsiline tugevus ja vastupidavus – sage raske tehnika käsitsemine, tõstmine ja juhtimine. • Kiirus ja hea koordinatsioon. • Füüsiline ja vaimne võimekus, et reisida ning töötada tavapärasest erineval ajal.
Ülesanded ja vastutus	Ettevalmistus <ul style="list-style-type: none"> • Loeb stsenaariumi ja saab sellest aru. • Arutab režissööri ja operaator-lavastajaga stsenaariumi kõiki visuaalseid aspekte. • Arutab filmimisstiili, süžeeskeemi ja eriefektide üle (VFX). • Vajadusel vaatab filmimiskohad üle ja hindab neid. • Teeb kaamera ja objektiiviga suhete ja formaadi kontrollimiseks kontrollfilmimisi. • Kontrollfilmib grimmi, kostüüme, valgustust ja VFX-i. • Kontrollib rekvisiite ja tehnilist valgustust. • Suhtleb operaator-lavastaja, kaamerameeskonna ja gripispetsialistidega kaamera- ning gripitehnika nimekirja osas. • Koostab vajaliku filmitehnika nimekirja ja teeb tehnikale visuaalse kontrolli. Seadistab kaamera vastavalt operaator-lavastaja juhistele. • Valmistab ette vajaliku tehnika. Kontrollib uut saadaolevat tehnikat.

- Valib statiivi peatüübi (kaugjuhitav, vedelik-, hammasmehhanismiga või käeshoitav) ja statiivid. Viib end kurssi käesoleva projekti kõigi filmimistehnikate ja tehnikaga.
- Kontrollib tehnikat ja võtab selle enne filmimist arvele.
- Valib inimesed operaatori 1. ja 2. assistendi ning gripispetsialistide kohtadele (koos operaator-lavastajaga).
- Kontrollib koos režissööri ja operaator-lavastajaga kõiki asukohti, võttekohti ja lavasid.

Tootmine

- Seadistab režissööri ja operaator-lavastajaga kaadrid.
- Osaleb stseeniproovides.
- Valib objektiivide ja kaamera võimalikud liikumisviisid.
- Juhendab operaatori 1. ja 2. assistenti ning gripispetsialistide valgus- ja näitlejaproovide ajal.
- Koostöö gripispetsialistidega proovide ajal ja sujuva liikumise tagamine käru või kraana kasutamisel.
- Teeb koostööd heliosakonnaga ja tagab mikrofonide õige paigutuse iga võtte ajal.
- Kontrollib grimmi, soengute ja kostüümidega seotud mistahes ebakorrapärasusi, mis võisid teistel osakondadel märkamata jääda.
- Teeb võtteplatsil koostööd kunstiosakonnaga.
- Kontrollib võtteplatsi ja eemaldab sellelt mistahes kõrvalised esemed, nt lambialused, kaablid, soovimatud rekvisiidid või meeskonna isiklikud esemed. Kontrollib peegeldusi.
- Harjutab stseeni ja timmib kaamera liikumist.
- Kinnitab režissööri ja/või operaator-lavastajaga iga võtte tehnilise sobivuse.
- Vaatab filmitud materjali ja teeb koostööd operaator-lavastajaga

Lisateadmised

- Juhiluba (B-kategooria)
- Inglise keele oskus vähemalt B2-tasemel

BFM

TALLINN UNIVERSITY

LATVIAN
ACADEMY
OF CULTURE

**Lithuanian
Shorts**

Eesti Kinoliit

Co-funded by
the European Union

FilmSkills on TLÜ Balti filmi, meedia ja kunstide instituudi, Läti Kultuuriakadeemia, Leedu Muusika- ja Teatriakadeemia, Eesti Kinoliidu ja Lithuanian Shorts ühisprojekt. Projekti kaasrahastab Euroopa Liit. Lepingu nr. 2021-KA220-HED-03.